

УДК 061.66:371.02

С. М. Григораши,

кандидат філологічних наук, доцент
s_grygorash@ukr.net;

Л. Ю. Бурківська,

кандидат філологічних наук, доцент

(Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу)

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ УСТАНОВ РІЗНОГО ТИПУ ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ ФАХІВЦІВ ВНЗ

Розглянуто особливості організації та напрями інформаційно-консультаційної діяльності інформаційного центру з питань міжнародних освітніх програм "Інфо-Міст". Проаналізовано набір інформаційних послуг у сфері вищої освіти, програм культурного обміну, стажування та підвищення кваліфікації, що створюються та надаються для забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Ключові слова: вища освіта, інформаційний центр, інформаційні консультаційні послуги, мовні курси, підвищення кваліфікації.

Постановка проблеми. Сучасне інформаційне суспільство вимагає адекватної реакції на потреби сьогодення, які виникають у різних сферах людської життєдіяльності. Інформація ототожнюється з найціннішим глобальним ресурсом і тому вчасне використання можливих варіантів її поширення – ознака цивілізованості та соціально-економічного розвитку держави.

На сучасному етапі розвитку людства, коли інформаційні технології максимально трансформувалися, першочерговим завданням є своєчасне збирання, опрацювання, облік та розповсюдження об'єктивної та достовірної інформації, що є основою діяльності інформаційних центрів. У зв'язку з цим у сучасному суспільстві зростає роль інформаційних центрів різного типу, оскільки збільшується потік інформації та труднощі з її опрацюванням та аналізом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні майже відсутні наукові дослідження, спеціально присвячені проблемам організації та діяльності інформаційних центрів. Питанням діяльності та функціонування інформаційних центрів займалися такі вітчизняні науковці: Ю. В. Артемов [1], А. Г. Дерев'яно [2], В. В. Дерлеменко [3], Г. С. Коломієць [4] та інші.

На думку В. В. Дерлеменко, "інформаційний центр – постійний або тимчасово діючий інформаційний орган, що здійснює інформаційне обслуговування з визначеного кола питань" [3]. Інформаційний центр організовує й координує роботу безпосередньо або опосередковано підпорядкованих йому інформаційних підрозділів. Інформаційний центр, який здійснює діяльність у сфері науки, називається науково-інформаційним центром (НІЦ), а в галузі розвитку техніки – центром науково-технічної інформації (ЦНТІ) [3].

За визначенням, поданим у ДСТУ 2392-94, "інформаційний центр – організація чи її частина, головною функцією якої є здійснення інформаційної діяльності" [5].

Глумачення цього зафіксовано також у ДСТУ 5034:2008 та ГОСТ 7.0-99 СИБИТ, у яких інформаційний центр – "спеціалізована установа, що здійснює інформаційне обслуговування користувачів" [6]. "Інформаційний центр – організація, що виконує функції збору, аналітико-синтетичної переробки й розповсюдження інформації" [7].

Як зазначає І. Г. Дерев'яно, інформаційний центр (установа) – це самостійна організація або підрозділ організації, яка займається збором, обробкою, обліком та розповсюдженням інформації. Залежно від долі кожної із чотирьох складових діяльності інформаційного центру змінюється тип інформаційного центру [2].

Мета статті – проаналізувати діяльність інформаційного центру з питань міжнародних освітніх програм "Інфо-Міст". Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- визначити основні завдання інформаційного центру;
- проаналізувати програми діяльності та культурного обміну між ВНЗ різних країн;
- простежити стажування в таких галузях, як економіка, менеджмент, нафтогазова сфера та іноземні мови;
- дати оцінку перспективам навчання за кордоном.

Виклад основного матеріалу. Серед інформаційних установ виокремлюють інформаційно-консультаційні, візові та навчальні центри. На території міста Івано-Франківська діє близько десяти таких інформаційних установ недержавної форми власності, а саме: Консультаційний Візовий Центр "ВІЗА-ІФ", Польсько-українська програма "ОсвітаПОЛЬ", Навчальний центр "Study.if.ua", Навчальний центр "Apple", Польський візовий центр, Регіональний туристично-інформаційний центр, Інформаційно-консультаційний центр, Ресурсно-інформаційний центр "Вікно в Америку" та ін.

Діяльність інформаційної установи проаналізовано на прикладі інформаційного центру з питань міжнародних освітніх програм "Інфо-Міст", який є спеціалізованим інформаційно-консультаційним центром м. Івано-Франківська та надає всі види послуг у сфері освіти за кордоном, програм міжнародного обміну та підготовки документів.

"Інфо-Міст" працює тільки з акредитованими й ліцензованими у своїй країні навчальними закладами й компаніями. Цей інформаційно-консультаційний центр надає такі види послуг:

- професійна робота у сфері освіти за кордоном;
- широкий вибір освітніх програм;
- комплексний підхід при виїзді на навчання, роботу чи стажування (підбір програм, підготовка документів, сприяння в отриманні візи, бронювання та купівля квитків, допомога протягом усієї програми).

Інформаційно-консультаційний центр "Інфо-Міст" більше шести років успішно працює на ринку України, пропонуючи широкий спектр послуг у сфері вищої освіти, програм культурного обміну, стажування та підвищення кваліфікації, головний офіс якого розташований у м. Івано-Франківськ, а філії працюють у Києві, Чернівцях, Дніпропетровську, Хмельницькому та Одесі.

Метою інформаційного центру є розкриття багатогранності світу для кожного клієнта через розширення кола послуг та підвищення їх рівня.

Основні завдання інформаційного центру "Інфо-Міст" є такі:

- постійний розвиток ринку міжнародних молодіжних програм в Україні;
- створення представництв у всіх регіонах країни;
- розширення спектра міжнародних культурних програм обміну;
- розвиток авіаційних послуг;
- надання знань, практичного досвіду та можливостей для кар'єрного зростання працівників;
- допомога студентам отримати освіту в найкращих навчальних закладах світу;
- надання можливостей досконало вивчати іноземні мови для всіх, хто бажає;
- забезпечення клієнтів зручними ІТ рішеннями для комфортної співпраці;
- створення сприятливих та зручних умов співпраці з партнерами.

Найбільш популярними програмами діяльності центру є такі: програми для студентів (Англія, Канада, Мальта, ПАР, США); стажування, підвищення кваліфікації (США); вивчення англійської мови (Англія, Канада, Мальта, ПАР).

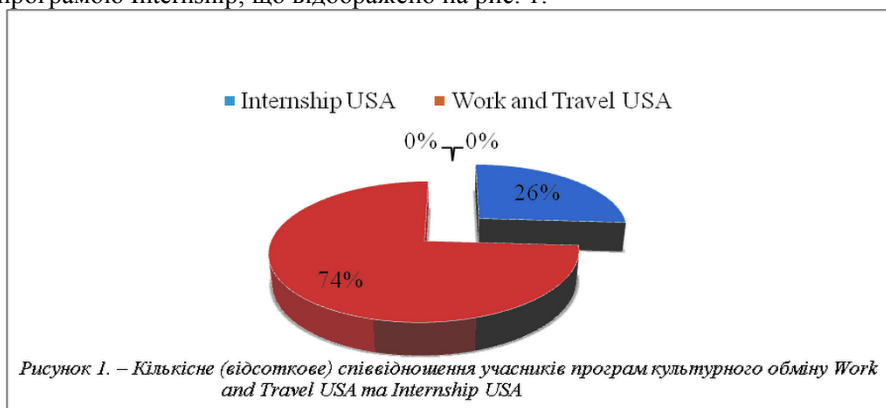
Основними програмами культурного обміну є Work and Travel USA та Internship USA.

Summer Work and Travel USA або просто Work&Travel – це програма студентського обміну, створена для студентів різних країн, зокрема України. Всі учасники на період перебування у США отримують статус Exchange visitor та офіційний дозвіл на роботу. До участі у програмі Work and Travel допускаються тільки студенти віком від 18 до 25 років стаціонарного відділення вищих навчальних закладів, які володіють іноземною мовою на розмовному рівні. Ставши учасником програми Work&Travel, студент дістає можливість працювати практично на будь-якій посаді у сфері обслуговування (офіси, готелі, ресторани, парки відпочинку й розваг, магазини, національні парки тощо) протягом 3-4-х місяців у літній період, а після закінчення робочого контракту (за бажанням) чотири тижні подорожувати й насолоджуватися визначними пам'ятками Америки.

Internship (стажування за кордоном) – це програма вдосконалення професійних навичок відповідно до спеціалізації або досвіду роботи. Учасники програми мають можливість пройти практику тривалістю від 6 до 18 місяців в іноземній компанії. Стажування за програмою Internship розраховано в основному на студентів. Стажування може бути як платним, так і безкоштовним. Платне стажування передбачає мінімальну стипендію в розмірі 1200 USD.

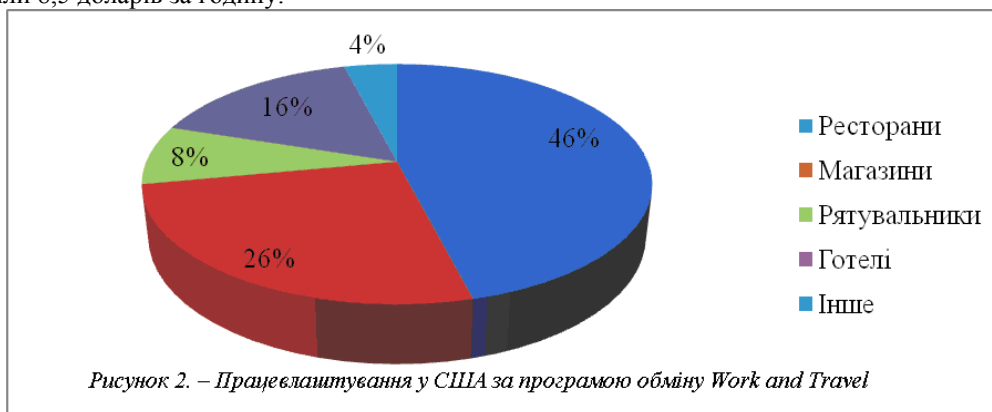
Програма надає можливість пройти стажування в таких галузях: економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси; туризм і готельний бізнес; реклама, ЗМІ; інформаційні технології; архітектура; інженерія; юриспруденція.

За сприяння центру "Інфо-Міст" у програмах культурного обміну Work and Travel USA та Internship USA у 2013 році взяли участь понад 50 студентів з Києва, Чернівців, Дніпропетровська, Одеси та Івано-Франківська. Більша частина студентів (37 осіб) побувала у США за програмою обміну Work and Travel, а решта – за програмою Internship, що відображено на рис. 1.

За програмою обміну Work and Travel у 2013 році дівчат поїхало майже вдвічі більше: 65 % учасників – дівчата, а 35 % – хлопці. У США вони працювали в ресторанах (46 %), магазинах (26 %), готелях (16

%), рятувальниками (8 %) та інше (4 %) (Рисунок 2). В середньому працювали 55 годин на тиждень і заробляли 8,5 доларів за годину.

Інформаційно-консультаційний центр пропонує навчання за кордоном, зокрема в таких навчальних закладах, як:

– Лондонська школа бізнесу і фінансів (London School of Business & Finance), яка пропонує різноманітні програми для отримання ступеня магістра менеджменту та фінансів (MBA), кваліфікацію з бухгалтерського обліку (ACCA, CIMA, CIM, CFA), маркетингу, фінансів та ін. Студенти LSBF мають змогу отримати подвійний британсько-французький диплом.

– University of Toronto, який пропонує більше 700 програм бакалаврату в галузі гуманітарних, соціальних та природничих наук, програм у галузі торгівлі та менеджменту, інформаційної інженерії, кінесіології, фізичної культури, музики та архітектури.

– Niagara College – це коледж, який пропонує більше 100 найрізноманітніших навчальних програм (програмування, управління персоналом, бухгалтерський облік, маркетинг, реклама тощо).

Ці навчальні заклади є найбільш популярними серед тих, які пропонує інформаційно-консультаційний центр "Інфо-Міст".

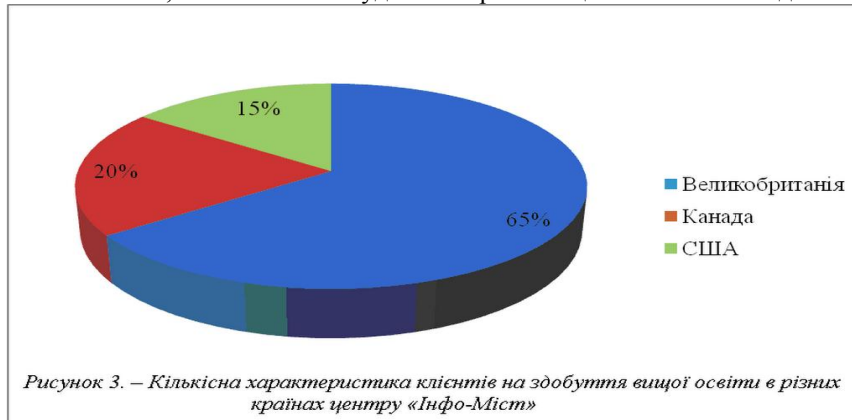
Вища освіта за кордоном відіграє важливу роль у самореалізації та майбутньому кар'єрному зростанні. Освітнє середовище країн є різним, тому найчастіше студенти дізнаються особливості країни, культуру і традиції із різних джерел інформації, перш ніж поїхати на навчання.

Інформаційно-консультаційний центр "Інфо-Міст" пропонує навчання за кордоном за різними спеціальностями та надає можливість не тільки вивчати іноземну мову, але й адаптуватися до нового середовища, нових методів викладання, звикнути до студентського життя в іншій країні.

Великою популярністю серед клієнтів центру користуються вищі навчальні заклади Великобританії, США й Канади. Великобританія – безумовний лідер на ринку освіти. У британських університетів прекрасна репутація, оскільки кожен має свою історію і традиції. У 2013 році 65 % абітурієнтів та студентів, які звернулися до інформаційного центру "Інфо-Міст" для отримання освіти за кордоном, обрали саме вищі навчальні заклади Великобританії.

Особливість США й Канади полягає в тому, що вступити на перший курс університету можна одразу ж після закінчення школи в Україні. Система освіти в Канаді практично повністю збігається з американською. Традиційно Канада вважається країною, у якій високий рівень викладання дисциплін, пов'язаних з інформаційними технологіями.

У 2013 році кількість абітурієнтів та студентів, які звернулись до інформаційного центру та обрали ВНЗ Канади, становить 20 %, а тільки 15 % студентів обрали вищі навчальні заклади США (рис. 3.).

Однією із послуг інформаційного центру є мовні курси в Live Language English School in Glasgow (Великобританія), Коледж TwinTowers (Великобританія), ILAC (Канада), Language Centres (США). У

2013 році інформаційний центр "Інфо-Міст" відправив на англomовні курси в Канаду близько десяти випускників нафтогазових спеціальностей Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Мовні курси є основною складовою навчання за кордоном і спрямовані на загальний розширення мовних навичок та розширення словникового запасу.

Висновки. Отже, інформаційні центри відіграють важливу роль у сучасному суспільстві. Особливо користуються попитом інформаційні центри, які надають інформаційно-консультаційні послуги у сфері освіти. В зв'язку з постійним ростом популярності програм культурного обміну та освіти за кордоном, інформаційні центри постійно розширюють і розвивають свою діяльність, надають можливість студентам, а також молоді отримати безцінний досвід спілкування й роботи в зарубіжних компаніях.

Центр з питань міжнародних освітніх програм в Івано-Франківську "Інфо-Міст" – спеціалізований інформаційно-консультаційний центр, який надає всі види послуг у сфері освіти за кордоном, програм міжнародного обміну та підготовки документів. "Інфо-Міст" успішно функціонує як інформаційна установа, яка створює умови для реалізації освітніх молодіжних програм за кордоном, допомагає студентам отримати освіту в найкращих навчальних закладах світу, надає необхідні знання, практичний досвід та можливість вивчення іноземної мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Артемов Ю. В. Основи менеджменту для інформаційних аналітиків : [курс лекцій] / Ю. В. Артемов. – К. : КНТ, 2007. – 272 с.
2. Дерев'яно А. Г. Інформаційні центри : структура і методи діяльності / А. Г. Дерев'яно. – К. : [б. и.], 1999. – 99 с.
3. Дерлеменко В. В. Використання термінології педагогічних дисциплін при розробці концептуальної моделі системи консультаційно-освітніх служб аграрного профілю [Електронний ресурс] / В. В. Дерлеменко. – Режим доступу : http://base.dnsgb.com.ua/INB/2010-2/10_derlemenko.pdf.
4. Коломієць Г. С. Інформаційна продукція : ринок, маркетинг, підготовка кадрів / Г. С. Коломієць, А. Л. Маньковський. – К. : Либідь, 1991. – 176 с.
5. ДСТУ 2392-94 "Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення". – К. : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
6. ДСТУ 5034-2008 "Інформація та документація. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять". – К. : Держстандарт України, 2008. – 41 с.
7. ГОСТ 7.0-99 СИБИД. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения. – М. : Госстандарт России. – 22 с.
8. Про інформаційні агентства : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 13. – 291 с.
9. Центр міжнародних молодіжних програм : Інфо-Міст [Електронний ресурс]. – Режим доступу : infomist.com.ua.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Artemov Yu. V. Osnovy menedzhmentu dlia informatsiynykh analytykiv [The Basis of Management for Informational Analysts] : [kurs lektsiy] / Yu. V. Artemov. – K. : KNT, 2007. – 272 s.
2. Derevianko A. H. Informatsiyni tsentry : struktura i metody diialnosti [Informational Centers : the Structure and Methods of Activity] / A. H. Derevianko. – K. : [b.i.], 1999. – 99 s.
3. Derlemenko V. V. Vykorystannia terminolohiyi pedahohichnykh dystsyplin pry rozrobtsi kontseptualnoyi modeli systemy konsultatsiyno-osvitnikh sluzhb ahrarnoho profilii [The Usage of Terminology of Pedagogical Disciplines at Developing the Conceptual Model of Advisory and Educational Services System in the Agricultural Sector] [Elektronnyy resurs] / V. V. Derlemenko. – Rezhym dostupu : http://base.dnsgb.com.ua/INB/2010-2/10_derlemenko.pdf.
4. Kolomiets H. S. Informatsiyna produktsiia : rynek, marketynh, pidhotovka kadriv [Informational Products : Market, Marketing, Personnel Training] / H. S. Kolomiets, A. L. Mankovs'kyi. – K. : Lybid', 1991. – 176 s.
5. DSTU 2392-94 "Informatsiia ta dokumentatsiia. Bazovi poniattia. Terminy ta vyznachennia" [State Standard of Ukraine 2392-94 "Information and Documentation. Basic Concepts. Terms and Definitions"]. – K. : Derzhstandart Ukrainy, 1994. – 53 s.
6. DSTU 5034-2008 "Informatsiia ta dokumentatsiia. Naukovo-informatsiyna diialnist. Terminy ta vyznachennia poniat" [State Standard of Ukraine 5034-2008 "Information and Documentation. Scientific Information Activities. Terms and Definitions"]. – K. : Derzhstandart Ukrainy, 2008. – 41 s.
7. HOST 7.0-99 SIBID. Informatsionno-bibliotchnaya deyatelnost, bibliografiya. Terminy i opredeleniya [State Standard 7.0-99 System of Standards on Information, Library and Publishing. Information and Library Activity, Bibliography. Terms and Definitions]. – M. : Gosstandart Rossii. – 22 s.
8. Pro informatsiyni ahenstva : Zakon Ukrainy [On Information Agencies : Law of Ukraine] // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1995. – № 13. – 291 s.
9. Tsentr mizhnarodnykh molodizhnykh prohram : Info-Mist [The Center of International Youth Programs : Info-Mist] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : infomist.com.ua.

Матеріал надійшов до редакції 02.04. 2015 р.

Григораш С. М., Бурковская Л. Ю. Роль информационных учреждений разного типа для удовлетворения информационных нужд специалистов ВУЗ.

Рассмотрены особенности организации и направления информационно-консультационной деятельности информационного центра по вопросам международных образовательных программ "Инфо-Мост". Проанализирован набор информационных услуг в сфере высшего образования, программ культурного обмена, стажировки и повышения квалификации, которые организуются и предоставляются для обеспечения информационных услуг пользователей.

Ключевые слова: *высшее образование, информационный центр, информационные и консультационные услуги, языковые курсы, повышение квалификации.*

Hryhorash S. M., Burkivska L. Yu. The Role of Different Informational Institutions for Meeting Graduates' Information Needs.

Features and areas of information and consultancy activities of the informational center on international educational programs "Info-Mist" are considered. A set of informational services in the field of higher education, cultural exchange programs, internships and training, created and provided for the users' informational needs are analyzed. The quantitative analysis of providing the informational services for the students of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas is given. Peculiarities of popular specialties such as curricula in the field of humanities, social and natural sciences; curricula in the field of business and management, information engineering, programming, personnel management, accounting, marketing and many others are characterized. The necessity of informational centers for satisfying educational services (advanced training or getting the second higher education) is proved.

Key words: *higher education, informational center, information consulting services, language courses, training.*